ՄՇԱԿ

ԱՄՍԱԹԵՐԹ ԳՐԱԿԱՆ, ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՎ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԿՅԱՆՔԻ ԺԱՄ

Թիֆլիս, 13 նոյեմբերի 1899 թ.

№ 177 ՏԱՍՆԵՎԵՑԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ Հինգշաբթի, 14 Հոկտեմբերի 1899 Հինգշաբթի, 14 Հոկտեմբերի ՏԱՍՆԵՎԵՑԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ № 177

Բաժանորդագին տարեկան 10 րուբլի, կէս տարւոյ 6 րուբլի, երեք ամսոյ 3 ր. 50 կ.
արտասահման 15 ր., տասը ամսոյ 5 կ.
Առանձին համարը 5 կ.
Ձեռագրերը չեն վերադարձւում։
Յայտարարութիւնները գրասենեակում։
Խմբագրատեղի հասցէն՝ Тифлисъ. Редакція „Нор-Дар“.
Адресъ Тифлисъ. Редакція „Нор-Дар“.
Յայտարարութիւնների գները 2-րդ էջում. 1 մի անգ տեղը տպագրելով 2 կ., տեղից դուրս 3 կ., տեղերի տարբեր գնով յայտարարութիւնների գները 3-րդ էջում։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅ ՅԵՂԱՓՈԽՈՒԹԵԱՆ 1890 Թ.

ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ ՀԱՐՑԻ ՇՈՒՐՋ

Ինչպէս գրել ենք մեր նախորդ համարներում, Հայրենիքի հարցի շուրջ ընդհանուր քննութեան առարկայ դարձած հարցերի մէջ մեծ տեղ է գրաւում նաեւ հարցը այն միջոցների մասին, որոնք կարող են ծառայել հայրենիքի հարցի լուծման համար։ Այդ միջոցների մասին մեր մամուլում եղել են տարբեր կարծիքներ։ Ոմանք կարծում են, որ հայրենիքի հարցի լուծման համար ամենից առաջ անհրաժեշտ է հայ ժողովրդի մէջ ստեղծել ուժեղ կազմակերպութիւն, որ կարողանայ ղեկավարել ժողովրդի ազատագրական շարժումը։ Ոմանք էլ կարծում են, որ հայրենիքի հարցի լուծման համար ամենից առաջ անհրաժեշտ է ուժեղ կուսակց

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԻՆ ՁԵՌԱԳՐՔԵՐԸ

ՀԱՏ ՎԱՍՆՈՑ ՊԵՏՔ

(Շարք *)

Պետք է ասենք, որ հայկական հին ձեռագրերի ուսումնասիրությունը մեծ դժվարություններ է ներկայացնում։ Դրանց մեծ մասը գրված է հնագիր, ոչ միատեսակ գրերով, որոնք հաճախ դժվար է կարդալ։ Գրչագրերի մեծ մասը ունի ոչ միայն հնագիր, այլև հնաոճ ուղղագրություն։ Հնաոճ ուղղագրությունը հաճախ ստիպում է ենթադրել, որ ընդօրինակողը ընդօրինակել է ավելի հին մի օրինակից, որի գրության ժամանակը մեզ անհայտ է։ Ընդօրինակողները հաճախ չեն հասկացել իրենց առջև եղած հին օրինակի ուղղագրությունը և ընդօրինակել են այնպես, ինչպես որ կարդացել են։ Ընդօրինակողների այդ սխալները մեծ դժվարություններ են ստեղծում ձեռագրերի ուսումնասիրության համար։ Ընդօրինակողների սխալներից ամենից հաճախ հանդիպողներն են հետևյալները։

ա) Հաճախ է պատահել, որ ընդօրինակողը չի հասկացել իր առջև եղած հին օրինակի ուղղագրությունը, կարդացել է ուղղագրությունը այնպես, ինչպես որ գրված է եղել, և ընդօրինակել է ոչ թե այնպես, ինչպես որ պետք է կարդալ։ Ընդօրինակողի այդ սխալը ստիպում է ընթերցողին կամ ուսումնասիրողին ենթադրել, որ ընդօրինակողը ընդօրինակել է ավելի հին մի օրինակից, որի ուղղագրությունը նա չի հասկացել

— Եթե այս, ապա ինչո՞ւ եք դուք ինձ ասում, որ ես ձեզ չեմ հավատում, երբ դուք ինքներդ ձեզ չեք հավատում։

Ես ոչ մի բան չեմ ասում, ոչ մի բան չեմ ասում, ես միայն ուզում եմ ասել, որ ես ձեզ չեմ հավատում։

— Ինչո՞ւ եք ինձ չեք հավատում, ինչո՞ւ եք ինձ չեք հավատում, ինչո՞ւ եք ինձ չեք հավատում։

Ես

հանձնելուց, նա զարմանալի յիմարութիւն և նոյն իսկ ոճիր կը գործէ»։

ԼՈՆԴՈՆ.—«Daily Mail»-ի թղթակիցը Լէդի-Սմիթից խփած հեռագրի մէջ այսպէս է նկարագրում ելանդսլաադէի մօտ եղած ճակատամարտը. հետեւակները երկու անգամ առաջ վազեցին աւիւնահեղութեան. այնուհետեւ ըրիտանական զօրքերն սոխրուած էին մի րոպէ կանգ առնել, որովհետեւ զօրեղ հրացանաձգութիւնն հանդիպեցին, բայց մի քիչ յետոյ նրանք բարձրացրին «ուռա»-ով զարձեալ յարձակուելին թշնամու վրայ և կարեցին բոլորների շարքերը, որոնք, իրենց յոգեռւած զգալով, սկսեցին յետ նահանջել, իսկ յետոյ սպիտակ դրօշակ բարձրացրին և անձնատուր եղան։ Ի փախուստ զարձած մի քանի հարիւր բոլորները սանակոս եղան ուլանների կողմից։ Թղթակիցն աւելացնում է, որ բոլորները կորցրել են մօտ 400 մարդ։ Գերիների մէջ է Եօհաննէսբուրգի բերդապահ Դամիլճոնը։

ԼՈՆԴՈՆ.—Երիկեան լրագրների մէջ մի հեռագիր է ստացած Գալչատից, որի մէջ հաղորդում է, որ անգլիացիները Գլեօնդէի մօտ երկրորդ վճռական յաղթութիւնն են տարել։ Բոլորների յարձակումները բոլորովին Ջարդում էին անգլիացիների պիմոզրութիւնից։ Լսում է, որ բոլորը մեծ կորուստներ են ունեցել, յետ են նահանջել և կազմալուծուել են։ Մի ուրիշ լուր կայ, թէ Գրիւգերը խորհուրդ էր տուել անպայման անձնատուր լինելու։

ԿԱՊԶՏԱԴ.—Ծովային հետեւակների մի զօրաջոկին, որ բաղկացած է «Powerfull» յատանուն պինդուղներից, ուղարկած է դէպի հիւսիս։

Խմբագիր-հրատարակիչ

ՍՊԱՆԴԱՐ ՍՊԱՆԴԱՐԵԱՆ

ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ

ԿԱՆԱՆՑ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

ԳՆԱՑԱՐԱՐՈՒԱՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

(Սոլոլակ, Սադովայա փողոց, № 64)

(սեպհական տուն)

Հեռաձայն № 130

Նրա՛նք հիւանդների ընդունելութիւն կիրակուերի, չորեքշաբթի և ուրբաթ օրերը՝ ժամ 2—4-ը ցերեկը. վճարը հիւանդների կարողութեան համեմատ, մանաւանդ ընդունելութիւն առաւօտ՝ ժամը 8—10 առաւօտեան—վճարը 2 ր.։ Գիշերօթիկ հիւանդներ և ծննդարեր կանայք ընդունւում են պիչերուայ և օրուայ ամէն ժամանակ, բայց այդ մասին առաջուց անպատճառ պէտք է տալ. վճարը որոշւում է բուն դասակարգերի։ Հաւանողները ձրի են։ Գինեկոլոգիայի բաժանմունքը ընդունում է հիւանդներին 1 ր. 50 կ. մինչև 8 ր. մի օրուայ պիչերուայ համար. ծննդարերական բաժանմունքը մանկներ—1 ր. մինչև 5 ր. մի օրուայ պիչերուայ համար։ Լրկունքից առաջուայ 10 ր. մինչև 50 ր.։ Ան պատմահատութիւն բուն համաձայնութեան ժամանակ ձրի։ Հաւանողների համար 1-ական մահճակալ է դրուած իւրաքանչիւր բաժանմունքում, ուր տեղաւորում են նրանց տնային և նրա պ. պ. բնակիչների առաջնութեամբ ձրի։

Հիւանդանոցի տէր և տնօրէն՝

Մ. ՄԿՐՏՉԵԱՆ

ԲԺԻՇԿ Գ. Ս. ՀԵՐՑՓԼԻՑԼԻ

Թիֆլիս, Մադերովսկայա, 5

մանկական կաշու, վէներական, սիֆիլիտական և միզային զօրծարանների հիւանդութիւնների (ելեքտրականութեամբ), հրապարակաւ զէպի արտասահման կատարած գիտական ուղեւորութիւնից և վերադարձից հիւանդների ընդունելութիւնն ամէն օրաւ. ժ. 9-11 եւ հր. ժ. 5-8.

ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ ՄԵԿՆՈՒՄ ԵՆ

Հինգ տեղ ունեցող կարեթները. առաջինը—առ. 7 ժ. դիչերում է Մլէթում, Վագիկաւկաս հասնում է հետեւեալ օրը հր. 6 ժ. 30 ր., երկրորդը առ. 9 ժ., դիչերում է Դուդաւրում, հասնում է Թիֆլիս հետեւեալ օրը հր. 7 ժ. 55 ր.։

Վեց տեղ ունեցող օմնիբուսները առանց դիչերելու. առաջինը առ. 11 ժ., Թիֆլիս հասնում է հետեւեալ օրը ցեր. 1 ժ. 20 ր., երկրորդը հր. 8 ժ., հասնում է Թիֆլիս հետեւեալ օրը հր. 10 ժ. 15 ր.։

Վիներկա, առանց դիչերելու,—ցեր. 3 ժ., հասնում է Թիֆլիս հետեւեալ օրը հր. 6 ժ. 10 ր.։

—

ԱՆԴՐԿՈՎԿԱՍԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Մարդատար № 1 գնացքը Բագուից Թիֆլիս մտնում է ցեր. 4 ժ. 15 ր., հասնում Թիֆլիս առ. 8 ժ. 40 ր., Թիֆլիսից Բաթում մտնում է առ. 9 ժ. 10 ր., հասնում է Բաթում երեկ. 8 ժ. 32 ր.։

Մարդատար № 3 գնացքը Բագուից Թիֆլիս մտնում է դիչ. 12 ժ. 20 ր., Թիֆլիս հասնում է հր. 6 ժ. 38 ր., Թիֆլիսից Բաթում մտնում է հր. 7 ժ. 37 ր., հասնում է Բաթում առ. 8 ժ. 12 ր.։

Մարդատար № 2 գնացքը Բաթումից Թիֆլիս մտնում է առ. 9 ժ. 15 ր., Թիֆլիս հասնում է հր. 8 ժ. 53 ր. Թիֆլիսից Բագու մտնում է հր. 9 ժ. 23 ր., Բագու հասնում է ցեր. 11 ժ. 40 ր.։

Պատային № 4 գնացքը Բաթումից Թիֆլիս մտնում է հր. 9 ժ. 05 ր., Թիֆլիս հասնում է առ. 9 ժ. 45 ր., Թիֆլիսից Բագու մտնում է առ. 11 ժ. 32 ր., Բագու հասնում է առ. 6 ժ. 15 ր.։

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Շուտով լոյս կը տեսնի

ԱՐՇԱԿ ՏԵՐ ՄԻՔԵԼԵԱՆԻ

ՀՂԱՐԱՍ. Ս. ՆԿԵՂԵՑՈՒ ՔՐԻՍՏՈՆԷԿՈՆԸ

Ձեռնարկ դաւանաբանութեան

Հոգեոր դպրոցների բարձր դասարանների

ԵՒ

Ուսումնասէր ընթերցողների համար

600 երեսից ա—է. փիճը 2 ր—է

Տասը և աւելի օրինակով բաժանող։ Հրատարակչի համար 1 ր. 50 կ.։

Գիմել՝ Шуша Аршаку Теръ-Микельянъ 20 11

[0—1]

ՄԻ ՀԱՑ ՕՐԻՈՐԴ,

որը վիմնադիծի 7-րդ դասարանն է աւարտել, ցանկանում է

ԹՈՒՄՍԵԲԷՆԻՑ ԵՒ ՄԱՏԵՄԱՏԻԿԱՑԻՑ

դասեր ունենալ մանաւանդ ընտանիքներում։

Գիմել՝ Փոստոֆիա Մ. Գնունի և ընկ., Միքայելեան փողոց, № 32.

3—3

ՄԻ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ

Տանկահայ գավիամանների, որ իր ուսումն աւարտել է միջնակարգ ուսումնարաններից մեկում, գոհ է մնում։

Բայլ այդ, կրծնից և հայոց լեզուից գասեր է վերցնում քառանիներում և կամ առանձնապէս իր մօտ։

Յանկացողները կարող են գիմել Նեթսխան ուսումնարան պ. պ. վերակացուներին։ 5—5

ՊԱՏԱՀԱԿԱՆ ԻՐԵՐ

Նախատում են գործածուած, նոր և բոլորովին դուրս կանգնած կահ-կարասիք, ատեն կահաւորելու իրեր, բրանձ, սաթը, ոսկի, թանկագին քարեր։

Москва, Неглинный проѣздъ, пассажъ Солодовникова, рядомъ съ Абрикосовымъ: *Մոսկուա, Սոլոդովնիկովի պասաժ, մուտքը* [М.] *նկզլինից։* 12—12

ОВЕРЛЛО ОВЕРЛЛО ОВЕРЛЛО

ОВЕРЛЛО ОВЕРЛЛО

Учитель танцевъ

Л. П. ОВЕРЛЛО

Перешелъ на Судебную ул. *Домъ Шушикова* № 31

ОВЕРЛЛО ОВЕРЛЛО

ОВЕРЛЛО ОВЕРЛЛО ОВЕРЛЛО

„ԳԻՇԵՐ ԲԱՐԻ“

(Спокойной ночи)

Բացառիկ յատկութիւն ունեցող փափուկ միջատների զէմ։

ՄՈՍԿՈՒԱՅԻ Ռ. ԿԵՕԼԵՐ ԵՒ ԸՆԿ.

գործարանի

անուանի մանածագործութիւնն։

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ Է ԱՄԷՆ ՏԵՂ ամենից ազդեցիկ նշանաւոր վաճառականների մօտ։

(М.) 15 3 3

ԱՄԵՆԱՑՑՑՆԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆՆԵՐԻ

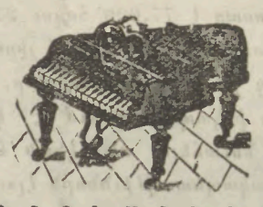

ՌՕՅԵԱԼՆԵՐ

ԳԱՑՆԱՄԱՐԻՆԵՐ

Փիստոմոնիումներ, ջութակներ, կիթառներ, ֆլէյտներ, կլարնետներ, ձայնախտիզներ, լծեր և այլն և այլն.

Բոլոր տեսակ գործիքների համար գինը կարելի է գնալով ուղարկել։

ՆՈՐ-ՊՐԷՅՍԿՈՒՐԱՆՏՆԵՐՆ

ՈՒՂԱՐԿՈՒՄ ԵՆ ՁՐԻ

ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ԳԻՐՔԵՐԻ ԵՒ ՁԱՅՆԱԽԱՉԵՐԻ ԿՈՎԿԱՍԵԱՆ ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ

Դ Ե Պ Օ

Բ. Մ. ՄԻՐԻՄԱՆԵՑԻ

Музыкальное депо

Б. М. МИРИМАНЯНЪ

гифлисъ, дворцовая ул. 36—19

Տալում են եւ մինչեւ ամսիս վերջը լոյս կտեսնեն

I «**ԿԱՐԳ ԱՍՏՈՒԱԾՊԱՇՏՈՒԹԵԱՆ**», պատապիրք ապագային և պատանի ուսումնարանների համար, երբորդ ճոխացած տպագրութիւն, 34 ր. ոչխ. Ներքեւով (Լոյպցիգում պատրաստուած)։ Գինն է **50** կոպէկ։

II. Առաջին հայերէն «**ՊԱՏԻ ՕՐԱՑՈՑՑ**» 12-րդ տարի, հարուստ ժամանակագրութեամբ և բնաիր նկարի վրայ։ Գինն է **50** կոպէկ, գումարով պիչումն։

Մամուլի տակ է

III «**ԼՈՒՄԱՅ**», գրական հանդիսի 1900 թ. առաջին պիրքը և կրնրատարակուի յունուար 1-ին։ Տարեկան՝ **3** րուբլի։

Շուտով կը տպագրուի

IV. Յ. Պարոնեանի երկասիրութիւնների III հատորը

«ՔԱՂԱՔԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՎՆԱՍՆԵՐԸ»

Վաճառքը առարկութեան վճռաւում է **60** *կոպէկ։*

Յանձնուած է բաժանորդագրութեան

V. «**ԳԻՒԱՆ ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ**» *Ծորմաձուի հինգերորդ գրքիկ։ Գինն է* **3** *րուբլի։*

(140) *Գիւտ ա. քան. Աղանեան* 2—1

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԿՈՒՐՍԵՐ

ԵՐԿՈՒ ՍԵՌԻ ԱՆՁԱՆՑ ՀԱՄԱՐ

ՏԱՍՆ ԵՒ ՈՒԹԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ

Առեւտրական Կուրսերի նպատակն է մանկապատական առեւտրական կրթութիւն տալ և երիտ տնօր անձանց, պատրաստել գործնական ճանապարհով հմուտ հաշուապահներ։ Ասպրաւորների առանձնայ են առեւտրատներ։

Առանձին առարկաները սրանք են.—1) Առեւտրական Գիտութիւն, 2) Առեւտրական Թուաբանութիւն, 3) Հաշուապահութիւն (պարզ, կրկնակի և բանկային), 4) Թուաբանութիւն հոմերի վրայ, 5) Առեւտրական իրաւաբանութիւն 6) Առեւտրական և մաբտական կանոնագրութիւն և 7) Գեղագրութիւն (մատ ձեռքի—почеркъ—ուղիղը)։

Ուսումն սկսուելու է սեպտեմբերի 15-ից։ Ընդունելութիւնները՝ սեպտեմբերի 1-ից, ամէնայն օր, առաւօտեան 10-ից մինչև 11-ը և երեկոյեան 4-ից մինչև 8 ժամը, կուրսեր հիմնողի բնակարանում Սոլոլակում, Եկատերինդոֆի տանը, № 9, Սերգիեւսկայա և Նագորնայա փողոցների անկիւնում։ Ծրագրերն ու կանոնները կարելի է առանալ **ԶՐԻԱՊԵՍ** *եղր. Ծովիանեանների բանկային գրասենեակում և կուրսեր հիմնողի տանը—***въ Тифлисъ, С. П. Мануэльянцу.**

(95) 25—18

ՖԻՆԱՆՍՆԵՐԻ ՄԻՆԻՍՏՐԻ ԹՈՅԼՏՈՒԹԵԱՄԲ

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԿՈՒՐՍԵՐ

(Баку Прачешная, домъ Теръ Ованесова)

Կուրսերի նպատակն է տալ ունկնդիրներին մանկապատական առեւտրական կրթութիւն և պատրաստել հմուտ հաշուապահներ։ Ասպրաւորներն ստանում են առանձնատաներ։ Կուրսերում ուսանւում են՝ 1) առեւտրական թուաբանութիւն և թուաբանութիւն հոմերի վրայ. 2) հաշուապահութիւն՝ արդիւնագործական-գործարանական, առեւտրական և բանկային. 3) առեւտրական իրաւաբանութիւն. 4) առեւտրական տնտեսագիտութիւն. 5) առեւտրական մաբտական օրէնքներ. 6) գեղագրութիւն և արագագրութիւն (ստենոգրաֆիայի ձեռագրի)։

Պարապմունքները սկսւում են սեպտեմբերի 20-ից։ Ընդունելութիւնը՝ սեպտեմբերի 1-ից ամէնայն օր՝ կուրսերում և «Եղբ. Ծովիանեան և Ընկ.» Բազուայ բաժանմունքում։.. Ստորագրագրացի ունկնդիրների յարմարութեան համար կուրսերում ընդունւում են զիշերօթիկներ։ Կուրսերի կանոնագրութիւնը (уставъ) և մանրամասն ծրագիրը—տրւում են և ուղարկւում են ծրիարար։ Ստորագրագրացիները պիտի են учредителю коммерческихъ курсовъ А. И. Тер Каспарову, Баку. 99 25—19

СЕКРЕТЪ КРАСОТЫ

А. СІУ и К°

Глицеро-вазелиновое мыло МОЛОДОСТИ

МОСКВА. *20 коп. кус.*

(М.) № 109408. 52—7

Дозв цензурою. Тифлисъ, Окт. 13-го дня, 1899 г. *Տպարան Ա. Մելիք-Շահնազարեանց* А. О. Меликъ-Шахназаріанца, Воронц. Набережн. церковный домъ